

بررسی اندازه خزانه واژگان بیانی کودکان طبیعی ۳۶-۱۸ ماهه فارسی زبان

بهر روز محمودی بختیاری^۱، مریم ثریا^{۲*}، زهره بدیعی^۳، یلدا کاظمی^۴، بهرام سلیمانی^۵

چکیده

مقدمه: فراگیری واژگان یک مؤلفه پیچیده و اصلی از رشد زبانی کودک در مراحل اولیه زبان آموزی می‌باشد. هدف از پژوهش حاضر، تعیین اندازه خزانه واژگان بیانی کودکان ۳۶-۱۸ ماهه طبیعی بود تا از طریق نتایج آن اطلاعاتی در مورد معیارهای اولیه رشد خزانه واژگان بیانی به دست آید.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی - مقطعی بود. اندازه خزانه واژگان بیانی ۴۲ کودک ۳۶-۱۸ ماهه طبیعی در سه گروه سنی با فواصل ۶ ماهه با استفاده از فرم II از فهرست CDI (Communication development inventories) مورد ارزیابی قرار گرفت. فرم‌ها توسط مادران تکمیل شد و تعداد واژگان بیانی هر کودک به طور جداگانه محاسبه گردید و با استفاده از آزمون ANOVA تحلیل شد.

یافته‌ها: میانگین اندازه خزانه واژگان بیانی در سه گروه سنی از نظر آماری متفاوت بود ($P < 0/001$). در سه گروه سنی میانگین اندازه خزانه واژگان بیانی، طبقه اسامی رایج بیشترین ($P = 0/001$) و واژگان دستوری کمترین سهم ($P = 0/02$) را از اندازه خزانه واژگان بیانی داشتند.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها بیانگر وجود تنوع زیاد در تعداد واژگان طبقات واژگانی مختلف در این محدوده سنی بود. اسامی رایج به علت کاربرد زیاد در محیط، بیشترین سهم و واژگان دستوری به علت بسامد و ضرورت کم در استفاده، کمترین سهم از واژگان را در بر گرفته بود.

کلید واژه‌ها: خزانه واژگان بیانی، ۳۶-۱۸ ماهگی، کودکان طبیعی، CDI

تاریخ دریافت: ۹۰/۵/۳

تاریخ پذیرش: ۹۰/۱۱/۲۳

مقدمه

ناگهانی در سرعت فراگیری واژگان رخ می‌دهد (۲). در طول این دوران، خزانه واژگان کودک با سرعت ۵ واژه در هفته افزایش می‌یابد. زبان‌شناسان این دوره را دوره فوران واژه (Vocabulary spurt) می‌نامند (۳). مطالعات نشان می‌دهد که حداکثر فوران واژگان در ۲۰ تا ۲۲ ماهگی در کودکان رخ می‌دهد (۴).

در مراحل اولیه فراگیری زبان، علاوه بر افزایش تعداد کل واژگان، در تعداد واژه‌ها در طبقات واژگانی مختلف مانند اسامی و افعال نیز تنوع زیادی مشاهده می‌شود (۵). منظور از طبقات

در سن دو سالگی، اکتساب زبان بخش پویایی از روند رشد کودک را در بر می‌گیرد. یک شاخص کلیدی از توانایی زبانی در این سن، خزانه واژگان بیانی کودک می‌باشد. ظهور اولین واژه‌ها در خزانه واژگان بیانی کودک، از جمله مراحل رشدی مهم در اکتساب زبان وی محسوب می‌شود (۱). بنابر نظر پژوهش‌گران یک واژه صورت آوایی ثابتی است که جهت اشاره به یک شی یا واقعه خاص یا جهت طبقه‌بندی اشیاء استفاده می‌شود. در فواصل سنی ۱۹-۱۸ ماهگی یک افزایش

* کارشناس ارشد، گروه گفتاردرمانی، دانشکده علوم توان‌بخشی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

Email: m_soraya251@yahoo.com

۱- دکترای زبان‌شناسی همگانی، عضو هیأت علمی، گروه ادبیات نمایشی، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

۲- عضو هیأت علمی، فوق تخصص نوزادان، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

۳- کارشناسی ارشد، عضو هیأت علمی، گروه گفتاردرمانی، دانشکده علوم توان‌بخشی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

۴- دکتری، گروه آمار زیستی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نجف‌آباد، اصفهان، ایران

واژگانی، هر گونه طبقه‌بندی بر اساس ویژگی‌های دستوری است که واژگان یک زبان را طبقه‌بندی می‌کنند.

به موازات آن که خزانه واژگان کلی به طور پیوسته رشد می‌کند، تعداد واژه‌ها در طبقات واژگانی مختلف نیز افزایش می‌یابد. بر طبق طرح کلی Gentner، در مراحل اولیه رشد زبان، اسم‌ها بیشترین میزان را نسبت به سایر طبقات واژگانی دارند (۵). هنگامی که خزانه واژگان در حدود ۵۰ تا ۲۰۰ واژه است، تعداد اسم‌ها به طور قابل توجهی افزایش می‌یابد. اما به موازات آن که کودک تعداد واژگان بیشتری را کسب کند، این نسبت کاهش می‌یابد. همچنین واژگان دستوری، تنها بعد از آن که خزانه واژگانی کودک بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ واژه باشد، افزایش می‌یابد (۵). نتایج مطالعات جلیوند نشان داد که از میان انواع کلمات (صفات، اسامی، قیود، ضمائر، حروف اضافه و غیره) اسامی از اهمیت قابل ملاحظه‌ای برخوردار است (۶، ۷). این اهمیت در حیطه آسیب‌شناسی گفتار و زبان به لحاظ تقدم آن‌ها در روند رشد زبان کودک نسبت به سایر انواع کلمات قابل بررسی می‌باشد (۹-۶).

الگوی کلی رشد واژگان در طبقات واژگانی مختلف به عنوان یکی از شاخص‌های رشدی خزانه واژگان، در زبان‌های مختلف جهان بسیار مشابه می‌باشد. اما علاوه بر این شباهت‌ها تفاوت‌های زیادی نیز گزارش شده است. گروهی از پژوهش‌گران بیان کردند که این تفاوت‌ها گویای تفاوت‌های فرهنگی و صرفی در زبان‌های مختلف دنیا است (۵). به عبارتی، با توجه به این که کودکان در سراسر دنیا در فرهنگ‌های مختلف، اطلاعات زبانی متفاوتی را از محیط زبانی خود دریافت می‌کنند، این احتمال وجود دارد که در روند فراگیری واژگان کودکان در محیط‌های زبانی مختلف تفاوت‌هایی مشاهده شود (۱۰).

اكتساب واژگان یک مؤلفه پیچیده و اصلی از رشد زبانی کودک است. تحقیقات نشان می‌دهد که رشد واژگان اولیه می‌تواند رشد زبان را در حوزه‌های مختلف مانند صرف و نحو پیش‌بینی کند. به عبارتی، ظهور و رشد دستور زبان با رشد اندازه خزانه واژگان در کودکان مرتبط است (۳). همچنین

مطالعات نشان می‌دهد که میانگین طول گفته (MLU یا Mean length of utterance) کودکان با اندازه خزانه واژگان اولیه کودکان ارتباط مستقیم دارد (۱۱). بنابراین تأخیر در رشد خزانه واژگان اولیه می‌تواند منجر به تأخیر رشدی در حوزه‌های دیگر زبانی شود (۱۲، ۱۱). گروهی از پژوهش‌گران در مطالعات خود نشان دادند کودکانی که در سه سال اول بعد از تولد تأخیر در رشد اندازه خزانه واژگان بیانی دارند، ممکن است در سنین بالاتر نقایصی در مهارت‌های واجی، صرفی و نحوی یا مهارت‌های داستان‌گویی نشان می‌دهند (۵). حدود ۷ درصد از این کودکان در سن ۵ سالگی به آسیب‌های زبانی خاص مبتلا خواهند شد و احتمال دارد که در سنین مدرسه مشکلاتی از قبیل ناتوانایی‌های خواندن، نوشتن و مشکلات رفتاری تجربه خواهند داشت (۱۱، ۵). Pual (به نقل از Stolt و همکاران) معتقد است که کودکانی که در سه سال اول بعد از تولد، اندازه خزانه واژگان بیانی آن‌ها متناسب با سن شان نباشد، در مراحل بعدی رشد زبان به کندی و با تأخیر پیش می‌روند (۵).

از این رو محدوده سنی ۱۸ تا ۲۴ ماهگی و یا حتی بیشتر، محدوده سنی حساسی برای فراگیری واژگان اولیه است که به عنوان یکی از مؤلفه‌های پیش‌بینی کننده مهارت‌های زبانی بعدی شناخته شده است و در نتیجه باید از سوی والدین و آسیب‌شناسان گفتار و زبان و متخصصین شنوایی شناس مورد توجه باشد.

با توجه به این موضوع که شناسایی به موقع و سریع کودکانی که در معرض خطر نقایص گفتار و زبان قرار دارند، جهت طراحی برنامه‌های مداخله‌ای اولیه با هدف به حداقل رساندن تأثیرات منفی اختلالات گفتار و زبان بسیار ضروری است، بنابراین آگاهی در مورد رشد اولیه خزانه واژگان بیانی در کودکان طبیعی به عنوان یک معیار از اهمیت به سزایی برخوردار است.

پژوهش حاضر با هدف بررسی اندازه خزانه واژگان بیانی کودکان طبیعی ۳۶-۱۸ ماهه فارسی زبان انجام شد تا بتوان با استفاده از این اطلاعات، کودکانی که در رشد خزانه واژگان

بالاتر از ۲۵ سالگی را در بر می‌گیرد که در این پژوهش تنها از سه بخش اول آن (یک تا سه سالگی) استفاده شد.

ابزار اصلی پژوهش، فرم II فهرست CDI (Communication development inventories) بود. این فهرست ابزاری کارآمد و معتبر برای ارزیابی زبان کودک در سال‌های اول زندگی می‌باشد که برای کودکان ۳۰-۱۶ ماهه طراحی شده است. این فهرست شامل خرده مقیاس‌های تولید واژگان و برخی از جنبه‌های تکامل دستور زبان، شامل پیچیدگی جمله و میزان طولانی‌ترین گفته کودک می‌باشد (۱۵). بخش اول از فرم II از فهرست CDI شامل ۶۸۰ گزینه است که در ۲۲ طبقه واژگانی توزیع شده‌اند. این طبقات واژگانی شامل اسامی حیوانات، وسایل، اسباب‌بازی‌ها، غذاها و نوشیدنی‌ها، پوشاک، اعضای بدن، اشیاء کوچک خانه، اسباب و اتاق‌های خانه، چیزهای بیرون از خانه، مکان‌ها و افراد، بازی‌ها و کارهای روزمره، افعال، صفات، کلمات مربوط به زمان، ضمائر، کلمات پرسشی، حروف اضافه، مقادیر عددی، حروف تعریف، افعال کمکی و کلمات ربط می‌باشد (۱۵). این فهرست به طور کامل مبتنی بر گزارش والدین می‌باشد و اطلاعات آن از طریق مصاحبه با مادر به دست می‌آید. در این مطالعه تنها بخش ابتدایی این فرم که مربوط به واژگان بیانی بود، مورد استفاده قرار گرفت.

قبل از انجام مطالعه اصلی، فرم اصلی به زبان فارسی برگردانده شد و بعد از معادل‌سازی‌هایی مطابق با زبان فارسی، طی یک مطالعه راهنما روایی و پایایی پرسش‌نامه در ۲۰ کودک ۳۶-۱۸ ماهه به دست آمد. پایایی آن بر اساس Cronbach's alpha برابر ۹۹ درصد بود. فرم تعدیل یافته از نسخه اصلی CDI که در این پژوهش مورد استفاده قرار گرفت، شامل ۶۸۸ واژه بیانی بود. روایی فرم نیز به تأیید سه نفر از اعضای هیأت علمی گروه گفتار درمانی و یک نفر دکترای زبان‌شناسی رسید.

آزمون به صورت انفرادی و در یک اتاق ساکت انجام می‌شد. ابتدا فرم ثبت اطلاعات فردی توسط آزمون‌گر تکمیل می‌شد. سپس، قبل از تکمیل پرسش‌نامه اصلی توسط مادر،

بیانی خود دچار تأخیر هستند، شناسایی و در صورت نیاز برنامه درمانی مناسب و به هنگام طراحی کرد و به دنبال آن از آسیب‌های زبانی بعدی پیش‌گیری کرد و یا تأثیرات منفی این آسیب‌ها را به حداقل رساند.

مواد و روش‌ها

این مطالعه، یک مطالعه توصیفی از نوع مقطعی است. جامعه آماری را کودکان طبیعی ۳۶-۱۸ ماهه فارسی زبان شهرستان اصفهان تشکیل می‌دادند. مطابق متون روش تحقیق، در این نوع مطالعات، هر یک از زیر گروه‌ها باید حداقل ۱۰ آزمودنی را شامل شوند (۱۴، ۱۳). با توجه به این مطلب نمونه مورد مطالعه شامل ۴۲ کودک بود که به روش نمونه‌گیری آسان از میان کودکانی که جهت بررسی‌های دوره‌ای به مطب پزشک متخصص اطفال مراجعه کرده بودند، انتخاب شدند. قبل از نمونه‌گیری سه گروه سنی در فواصل سنی ۶ ماهه در نظر گرفته شد (۲۴-۱۸ ماهه، ۳۰-۲۴ ماهه و ۳۶-۳۰ ماهه). تعداد کودکان در هر سه گروه سنی مساوی و برابر ۱۴ نفر بود. همه کودکان از نظر شنیداری تحت ارزیابی شنوایی OAE (Otoacoustic emissions) توسط کارشناس شنوایی‌شناس قرار گرفتند و کودکانی که مشکل شنیداری نداشتند، وارد مطالعه شدند. همچنین، کودکان بر اساس عدم وجود سندرم‌های ژنتیکی و مادرزادی، مشکلات نورولوژیکی واضح و عفونت گوش میانی تحت ارزیابی پزشک متخصص قرار گرفتند. عدم وجود تأخیرات شناختی، عدم سابقه سندرم‌های ژنتیکی در بستگان درجه یک و تأکید بر تک زبانه بودن (فارسی زبان بودن) نیز از طریق مصاحبه با مادر مورد بررسی قرار گرفت.

عدم وجود مشکلات تأخیرات شناختی با استفاده از مقیاس بلوغ اجتماعی (Vineland social maturity scale) مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت. این مقیاس یکی از مقیاس‌های تحولی است که با میزان توانایی فرد در برآوردن نیازهای عملی خود و قبول مسؤلیت در ارتباط است. اطلاعات مقیاس از طریق مصاحبه با مادر به دست آمد. این مقیاس محدوده سنی تولد تا

طور جداگانه محاسبه شد. برای در نظر گرفتن ملاحظات اخلاقی طی یک فرم رضایت‌نامه به مادران تعهد داده شد که تمامی اطلاعات حاصل از این مطالعه در تمامی گزارشات محرمانه باقی می‌ماند. اطلاعات حاصل از پژوهش با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون Two way ANOVA مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

میانگین اندازه خزانه واژگان بیانی، در ۴ طبقه واژگانی به تفکیک گروه‌های سنی در جدول ۱ نشان داده شده است.

همان‌طور که اطلاعات موجود در جدول ۱ نشان می‌دهد، حداقل میانگین اندازه خزانه واژگان بیانی در گروه سنی ۲۴-۱۸ ماه و حداکثر آن در گروه سنی ۳۶-۳۰ ماه مشاهده می‌شود. همچنین یافته‌های توصیفی نشان می‌دهد که در هر سه گروه سنی، طبقه واژگانی اسامی رایج بیشترین سهم و واژگان دستوری کمترین سهم از کل اندازه خزانه واژگان بیانی کودکان را در بر می‌گیرد.

نتایج حاصل از مقایسه اندازه خزانه واژگان بیانی در سه گروه سنی نشان داد که مقدار P آزمون در بین گروه‌های سنی کمتر از ۰/۰۵ بود و بنابراین تفاوت میانگین اندازه خزانه واژگان بیانی در سه گروه سنی معنی‌دار بود.

همچنین نتایج در مقایسه اندازه خزانه واژگان بیانی در ۴ طبقه واژگانی در هر گروه سنی نشان داد که مقدار P آزمون کمتر از ۰/۰۵ بود و بنابراین تفاوت میانگین اندازه خزانه واژگان بیانی در سه گروه سنی معنی‌دار بود ($P < 0/01$). بررسی اثر متقابل طبقات واژگانی نشان داد که میانگین اندازه خزانه واژگان بیانی در طبقه اسامی رایج در مقایسه با سایر طبقات واژگانی بیشتر و این تفاوت از نظر آماری معنی‌دار بود ($P = 0/001$). همچنین میانگین اندازه خزانه واژگان بیانی در طبقه واژگان دستوری در مقایسه با سایر طبقات واژگانی کمتر و این تفاوت از نظر آماری معنی‌دار بود ($P = 0/02$).

ضمن توضیح در مورد اهمیت و حساس بودن پاسخ‌هایی که والدین به فرم مربوطه می‌دهند، از آن‌ها خواسته شد تا فرم را در مدت ۳۰-۴۵ دقیقه تکمیل نمایند. از والدین خواسته می‌شد که تنها واژه‌هایی را که کودکانشان به طور خودانگیزخته (واژه به صورت تقلیدی بیان نشده باشد) از آن استفاده می‌کنند، در پرسش‌نامه مشخص کنند. همچنین، از والدین خواسته می‌شد چنان چه خود یا کودکانشان از واژه دیگری غیر از واژه عنوان شده در فرم با همان معنی و مفهوم استفاده می‌کنند، آن واژه را نیز در پرسش‌نامه مشخص کنند. تکمیل دقیق و کامل پرسش‌نامه حدود ۲۰ تا ۴۰ دقیقه، بسته به سطح فرهنگ و میزان تحصیلات والدین زمان نیاز داشت.

در نهایت برای به دست آوردن نمره کلی کودک، تعداد مواردی که مادر در فرم علامت زده بود، با هم جمع زده می‌شدند. مواردی که نامشخص بودند و یا مشخص نشده بودند، در محاسبه در نظر گرفته نمی‌شدند.

جهت به دست آوردن نمره کودک در هر یک از طبقات واژگانی، ۲۲ طبقه تست در ۴ گروه اصلی تقسیم شد:

۱- موارد اجتماعی (Social terms): که شامل طبقات اصوات محیطی و صدای حیوانات، بازی‌ها و کارهای روزمره و افراد بود.

۲- اسامی رایج (Common nouns): که شامل طبقات اسامی حیوانات، وسایل نقلیه، اسباب‌بازی‌ها، غذا و نوشیدنی‌ها، پوشاک، اعضای بدن، وسایل خانه و اتاق‌ها، وسایل کوچک خانه، مکان‌ها و موارد خارج از منزل بود.

۳- واژه‌های دستوری (Grammatical function words): که شامل زمان‌ها، کلمات پرسشی، ضمائر، حروف اضافه و موقعیت‌ها، کمیت‌ها و حروف ربط بود.

۴- اسناد (Predicate): که شامل افعال، افعال کمکی و کلمات توصیفی بود.

نمره کودک در هر یک از این ۴ گروه، بر اساس مواردی که مادر در هر یک از طبقات واژگانی فرم علامت زده بود، محاسبه و طبق تقسیم‌بندی بالا، برای هر یک از ۴ گروه به

جدول ۱. میانگین اندازه خزانه واژگان بیانی جمعیت نمونه

گروه سنی	۱۸-۲۴ ماهگی	۲۴-۳۰ ماهگی	۳۰-۳۶ ماهگی
طبقات واژگانی			
گزینه‌های اجتماعی	۳۱/۶	۵۰/۵	۵۳/۷
اسامی رایج	۲۵۳/۲	۲۱۷/۷	۲۶۲/۹
واژگان دستوری	۱۴	۳۷/۷	۵۶
اسناد	۳۸/۰۷	۱۱۷/۷	۱۵۰/۰۷
کل خزانه واژگان	۱۹۶	۴۲۳/۸	۵۲۲/۷

بحث

نتایج نشان می‌دهد که، میانگین اندازه خزانه واژگان بیانی کودکان در سه گروه سنی متفاوت است و این تفاوت از نظر آماری معنی‌دار بود. بنابراین واژگان بیانی کودک با افزایش سن افزایش یافته است. این یافته همسو با یافته محققین دیگر می‌باشد مبنی بر این که در فواصل سنی ۱۹-۱۸ ماهگی یک افزایش ناگهانی در سرعت فراگیری واژگان رخ می‌دهد. همچنین، مطالعات قبلی نشان می‌دهد که حداکثر فوران واژه در محدوده سنی ۲۰ تا ۲۲ ماهگی کودکان رخ می‌دهد (۱۶).

طی بررسی‌ها در مطالعه حاضر، میانگین اندازه خزانه واژگان در طبقه اسامی رایج در هر سه طبقه گروه سنی نسبت به سایر طبقات بیشتر بود و این تفاوت از نظر آماری معنی‌دار بود. این یافته با یافته‌های Gentner (به نقل از Devescovi و همکاران) (۱۱)، Benedict (۱۶)، Brown (۱۷) و جلیوند (۷) همسو می‌باشد. طبق طرح کلی Gentner در مراحل اولیه از رشد زبان، اسم‌ها بیش‌ترین میزان را نسبت به سایر طبقات واژگانی دارند (۱۱). Benedict (۱۶) و Brown (۱۷) نیز اشاره کرده‌اند که کودکان طی ۲ سال زندگی بر استفاده از اسامی نسبت به استفاده از تک‌واژه‌های تصریفی مسلط‌تر هستند. جلیوند دریافت که در سنین ابتدایی از رشد زبان، اسامی از اهمیت قابل ملاحظه‌ای برخوردار است (۷).

در مطالعه حاضر، طبقه اسامی رایج شامل طبقات اسامی حیوانات، وسایل نقلیه، اسباب‌بازی‌ها، غذا و نوشیدنی‌ها،

پوشاک، اعضای بدن، وسایل خانه و اتاق‌ها، وسایل کوچک خانه، مکان‌ها و موارد خارج از منزل می‌باشد. به نظر می‌رسد که این دسته از واژگان بیانی جزء واژگان پر کاربرد در محیط زبانی کودک می‌باشد و احتمال دارد که اطرافیان کودک از آن‌ها با بسامد بیشتری استفاده کنند و به دنبال آن از کودکان خود نیز انتظار دارند که از آن‌ها بیشتر استفاده کنند.

در مطالعه حاضر، در خزانه واژگان اولیه (محدوده سنی ۱۸-۲۴ ماه) طبقه واژگان دستوری کمترین سهم از کل خزانه واژگان بیانی را داشت. مطالعات قبلی نیز نتایجی مانند مطالعه حاضر را گزارش کرده‌اند. آن‌ها نشان دادند که تسلط کودکان بر استفاده از واژگان دستوری از حدود سن ۲۷ تا ۳۰ ماه شروع می‌شود (۱۹، ۱۸). بر طبق طرح کلی Gentner (به نقل از Devescovi و همکاران) نیز واژگان دستوری تنها بعد از آن که اندازه خزانه واژگانی کودک بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ واژه باشد، افزایش می‌یابد (۱۱). همچنین باید اشاره کرد تا قبل از سه سالگی، حتی با افزایش اندازه خزانه واژگان بیانی، واژگان دستوری سهم کمی از کل واژگان را شامل می‌شود. به نظر می‌رسد که یکی از دلایل آن، استفاده محدود از این طبقه واژگانی در مراحل اولیه فراگیری زبان می‌باشد.

نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های مطالعات خارج از کشور همسو بود. یافته‌ها نشان می‌دهد که در مراحل اولیه از رشد زبان، با افزایش سن شاهد افزایش و تغییر چشم‌گیری در رشد واژگان

پیشنهادها

با توجه به این که این نتایج فقط با تکیه بر داده‌های تعداد محدودی از کودکان به دست آمده‌اند، لازم است که با احتیاط تفسیر و از هر گونه تعمیم پرهیز شود. بدیهی است انجام مطالعات گسترده‌تر با هدف هنجارسازی یافته‌های به دست آمده از اهمیت بالایی برخوردار است که امید است که در آینده‌ای نزدیک طی مطالعات گسترده‌تر نتایج دقیق‌تری اعلام شود.

تشکر و قدردانی

از تمامی کودکان مهربان شرکت کننده در این پژوهش و والدین محترمشان که ما را در به ثمر رساندن این پژوهش صمیمانه یاری کردند، سپاسگزاریم.

کودکان به عنوان یکی از مؤلفه‌های اصلی در فراگیری زبان هستیم. همچنین اندازه خزانه واژگان بیانی کودکان در این محدوده سنی در طبقات واژگانی مختلف متفاوت می‌باشد. بنابراین بهتر است در روند ارزیابی و طراحی برنامه‌های مداخله‌ای به این مهم توجه شود.

همچنین با در نظر گرفتن یافته‌های این مطالعه، می‌توان در یک ارزیابی غربال‌گری با توجه به اندازه خزانه واژگان کودکانی که احتمال دارد در معرض خطر مشکلات زبانی هستند، شناسایی کنیم و با طراحی برنامه‌های مداخله‌ای اولیه و به موقع، تأثیرات منفی اختلالات گفتار و زبان از قبیل مشکلات یادگیری یا دشواری‌های خواندن را به حداقل برسانیم.

References

1. Marschik PB, Einspieler C, Garzarolli B, Prechtel HF. Events at early development: are they associated with early word production and neurodevelopmental abilities at the preschool age? *Early Hum Dev* 2007; 83(2): 107-14.
2. Kauschke C. Normal and delayed lexical acquisition in German. *Proceedings of the international conference: Early lexicon acquisition: normal and pathological*; 2001.
3. Bremner G, Fogel A. *Blackwell handbook of infant development*. New York: John Wiley & Sons; 2004.
4. Reznick JS, Goldfield BA. Rapid change in lexical development in comprehension and production. *Developmental Psychology* 1992; 28(3): 406-13.
5. Stolt S, Klippi A, Launonen K, Munck P, Lehtonen L, Lapinleimu H, et al. Size and composition of the lexicon in prematurely born very-low-birth-weight and full-term Finnish children at two years of age. *J Child Lang* 2007; 34(2): 283-310.
6. Jalilehvand N. Evaluation and comparison of Linguistic Concepts in 3-to-6-year-old children. [Thesis]. Tehran: Tehran University of Medical Sciences; 1996. [In Persian].
7. Jalilehvand N. Evaluation of some aspects of Speech and Language Development in a Farsi-speaking Child from the age of 2 through 36 months. 6th ed. *Proceeding of the Congress of Iran Speech Pathology*; 2002. [In Persian].
8. Berk LE. *Child development*. 3rd ed. Boston: Allyn & Bacon; 1994.
9. Vygotski L. *Thought and language*. 2nd ed. London: MIT Press; 1998.
10. Hindmarsh GJ, O'Callaghan MJ, Mohay HA, Rogers YM. Gender differences in cognitive abilities at 2 years in ELBW infants. *Extremely low birth weight*. *Early Hum Dev* 2000; 60(2): 115-22.
11. Devescovi A, Caselli MC, Marchione D, Pasqualetti P, Reilly JS, Bates S. A crosslinguistic study of the relationship between grammar and lexical development. *Journal of Child Language* 2005; 32(4): 759-86.
12. Paul R. *Language disorders from infancy through adolescence: Assessment and intervention*. 3rd ed. Philadelphia: Mosby; 2006.
13. Gall MD, Borg WR, Gall JP. *Educational research: An introduction*. 7th ed. Boston: Allyn & Bacon; 2002.
14. Delavar A. *Theoretical and Applied Fundamentals of Research in Human and Social Sciences*. 3rd ed. Tehran: Roshd Publishers; 2005. [In Persian].
15. Fenson L, Dale PS, Reznick JS, Thal D, Bates E, Hartung JP, et al. *MacArthur Communicative Development Inventories: User's Guide and Technical Manual*. 2nd ed. Baltimore: Paul H. Brookes Publishing Co; 2004.
16. Benedict H. Early lexical development: comprehension and production. *J Child Lang* 1979; 6(2): 183-200.
17. Brown R. *Brown: A First Language - the Early Stages*. London: Harvard University Press; 1974.
18. Block EM, Kessel FS. Determinants of the acquisition order of grammatical morphemes: a re-analysis and re-interpretation. *J Child Lang* 1980; 7(1): 181-8.
19. De Villiers JG, de Villiers PA. A cross-sectional study of the acquisition of grammatical morphemes in child speech. *Journal of Psycholinguistic Research* 1973; 2(3): 267-78.

The size of expressive lexicon in 18 to 36 month old children raised in farsi-speaking families: a comparative study

Behrooz Mahmoudi Bakhtiyari¹, Maryam Soraya^{}, Zohreh Badiee²,
Yalda Kazemi³, Bahram Soleimani⁴*

Received date: 25/07/2011

Accept date: 12/02/2012

Abstract

Introduction: The acquisition of the lexicon is a central and complex component of language development. The ultimate goal of this study was to survey the expressive lexicon size of 18-to-36-month-old children growing up in Farsi-speaking families.

Materials and Methods: In a descriptive cross-sectional study, expressive lexicon size of 42 normal children with the age range of 18 to 36 months was evaluated by CDI (form II). Subjects were divided into three age groups, each of which covered a six-month period. The forms were completed individually by each subject's mother. Size of expressive lexicon was compared across the three age groups.

Results: Generally speaking, the difference of expressive lexicon size was significant among the three studied age groups ($P < 0.01$). Moreover, the categories of common nouns and grammatical function words comprised the maximum ($P = 0.001$) and the minimum ($P = 0.02$) proportions of lexicon respectively.

Conclusion: Study results showed that as children grew older, their respective size of expressive lexicon increased. Also, the variation of the vocabulary size for different lexical categories was wide at this age range.

Keywords: Expressive lexicon, 18-36 month of age, Normal child, CDI

* MSc, Department of Speech Therapy, School of Rehabilitation Sciences, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran
Email: m_soraya251@yahoo.com

1. PhD in Universal Linguistics, Academic Member, Department of Dramatic Literature, School of Art, University of Tehran, Tehran, Iran

2. Academic Member, Department of Pediatrics, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

3. MSc, Academic Member, Department of Speech Therapy, School of Rehabilitation Sciences, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

4. PhD, Department of Biostatistics, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran